

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 10C/3/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313200299
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Gandelová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2020:1313200299.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Gandelovou v právnej žalobcu v 1. rade : A. Z., narodený XX.XX.XXXX, bytom O. na P. Č.. XX, žalobcu v 2. rade : I. Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom O. na P. Č.. XX, proti žalovanému v 1. rade : L.. B. G., narodený XX.XX.XXXX, bytom V.. O. XXXX/X, O., zastúpený JUDr. Ernestom Csongom, advokátom, so sídlom Jesenského č. 13A, Dunajská Streda a žalovanému v 2. rade : H. N., narodený XX.XX.XXXX, bytom Ž. Č.. XXX, H., Č. F., o určenie, že žalobcovia žili s poručiteľom v spoločnej domácnosti takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalobcovia v 1.rade a v 2.rade sú povinní nahradiť žalovaným v 1.rade a v 2.rade trovy konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Žalobou, ktorá bola súdu doručená dňa 14.01.2013, sa žalobcovia domáhali, aby súd určil, že žili s poručiteľom, L.. W. G., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, v spoločnej domácnosti.

2. V žalobe tvrdili, že poručiteľ, L.. G., ako domnelý otec žalobcu v 1.rade a druh žalobkyne v 2.rade, zomrel ako slobodný, bez zanechania závetu. Žalobkyňa uviedla, že poručiteľ sa natrvalo k nej prisťahoval v septembri 1983, žila s nimi aj T. Z., jej dcéra, od toho času žili ako druh a družka na adrese H. Č.. X, N. a dňa 18.05.1984 sa im narodil syn, žalobca v 1.rade. Nakoľko otcovstvo svedčalo manželovi, rozvod nebol právoplatný, do rodného listu žalobcu ako otca zapísali jej bývalého manžela. V decembri XXXX zakúpili rodinný dom v O. na P. Č.. XX a po prestavbe a prístavbe sa tam presťahovali XX.XX.XXXX, kde žili až do smrti poručiteľa. S poručiteľom spoločne bývali, hospodárili, uhrádzali náklady na potreby spoločnej domácnosti. Žalobkyňa varila, prala, starala sa o záhradu a o spoločnú domácnosť. Takto žili najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou. Keďže žalovaný popiera tieto skutočnosti, súd prerušil dedičské konanie a zároveň uložil žalobcom povinnosť podať žalobu na určenie, že žalobcovia žili s poručiteľom v spoločnej domácnosti.

3. Ako dôkazy označili zápisnicu súdneho komisára zo dňa 13.12.2012, LV č. XXX kat.úz. O. na P..

4. Žalovaný v 1.rade sa ku žalobe vyjadril, žiadal ju zamietnuť. Uviedol, že celú žalobu pokladá za vykonštruovanú s jediným cieľom, aby žalobcovia získali status dedičov a mohli dediť po jeho nebohom bratovi a dostali sa ku jeho bytu v N., nehnuteľnostiam v kat.úz. P. V. C.. Podľa neho brat nikdy nežil trvale v spoločnej domácnosti so žalobcami v obci O. na P., určite nie rok pred svojou smrťou, trvalý pobyt mal v N. na S. X. Č.. XX/XXXX, kde mal byť v ktorom býval do konca svojho života. Je pravdou, že poručiteľ sa stretával so žalobcami, navštevoval ich cez víkendy, hlavne na jar a v lete, kedy mu bolo umožnené starať sa o vinohrad. Občas posielal žalobcom aj peniaze, na druhej strane, žiadnu starostlivosť od nich

nedostal. Keď občas prespal u žalobcov, stalo sa tak výhrade cez víkend zo soboty na nedeľu, aj to len v kotolni, nakoľko žalobcovia ho nepustili do domu, aj stravu si zabezpečoval sám, nedali mu ani najesť. Žalobkyňa sa mu neraz sťažovala, že brat prišiel na víkend, mal iba 15 dkg tresky a pár rožkov a musela ho živiť. Je toho názoru, že žalobkyňa zneužívala jednostranné city brata, náklonnosť a záujem o ňu, čo nikdy neopätovala a pravdepodobne, keď sa dozvedeli, že brat je majetný, rozhodli sa vstúpiť do dedičského konania.

5. Ako dôkazy uviedol faktúru za elektrinu v byte, vyúčtovanie zálohových platieb sa služby spojené s užívaním bytu za obdobie roku 2007.

6. Uznesením č.k. 10C/3/2013-225 zo dňa 05.12.2017 súd konanie prerušil do skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod spisovou značkou 38P/148/2012 (o určenie otcovstva).

7. Konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 38P/148/20102 bolo právoplatne skončené dňa 23.01.2019, súd určil, že nebohý L.. W. G. je otcom A. Z. a súd uznesením č.k. 10C3/2013-241 zo dňa 30.07.2019 rozhodol o pokračovaní v tomto konaní.

8. Súd považoval za preukázané, že uznesením č.k. 30D/1021/2008-302 zo dňa 19.09.2017 bolo prerušené dedičské konanie do právoplatného skončenia konaní vedených na tunajšom súde pod sp.zn. 38P/148/2012. Súd rozhodnutie odôvodnil tým, že poručiteľ zomrel ako slobodný, bez zanechania závetu, v priebehu dedičského konania sa o svoje dedičské právo prihlásil A. Z., ktorý podal návrh na určenie otcovstva, konanie je vedené pod sp.zn. 38P/148/2012.

9. Zo zápisnice spísanej na notárskom úrade dňa 13.12.2012 vyplýva, že notár konštatoval potrebu prerušenia konania o dedičstve do rozhodnutia o spornej skutočnosti, pretože rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností a odkázal žalobcov, aby si do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania podali žalobu o určenie, že žili s poručiteľom v spoločnej domácnosti a tým spadajú do okruhu dedičov podľa ustanovenia § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako spolu žijúce osoby.

10. Nebolo sporné, že vlastníkom rodinného domu v O. na P. sú žalobca a T. Z., každý v podiele 1. Žalobkyňa má zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania nehnuteľností.

11. Z vyúčtovania zálohových platieb za služby spojené s užívaním bytu za obdobie roku 2007 súd zistil, že poručiteľ v byte na S. X., ktorý má podlahovú plochu 15,67 m², mal preplatok vo výške 1.523 Sk. Spotreba elektrickej energie predstavovala 160 kW za pol roka, spotreba vody 10 m³.

12. Pri hospitalizácii od XX.XX.XXXX W. XX.XX.XXXX poručiteľ uviedol, že je slobodný, žije s priateľkou, s ktorou má dieťa a pracuje ako majster na stavbe.

13. Žalobcovia tvrdili, že spoločná domácnosť nie je miesto, kde musí mať osoba trvalý pobyt, ale kde platí úhrady spojené s bývaním. Na inej adrese sa môže zdržiavať ako kvôli práci. Pre spoločnú domácnosť je dôležité kam sa osoba vracia, ku komu, ako často a z akých dôvodov. Poručiteľ bol v N. kvôli práci, avšak za osobami, s ktorými žil, sa vracal do O. A. P., s nimi trávil voľný čas. Žalobcovi prispieval na školu, telefón, na nákupoch pre domácnosť sa podieľali spoločne.

14. Žalovaný v 1.rade vo výpovedi uviedol, že brat robil v N. na Ž., býval v byte na S. od roku 1992 ako podnájomník, neskôr byt odkúpil, do O. A. P. chodil obhospodarovať záhradu, ktorá patrila žalobcovi. V zime nechodieval. Keď tam prišiel prespával v kotolni, nepustili ho do domu. Bol sa tam pozrieť, brat ho zavolať, pozrieť čo pestuje, ukázal mu kde býva a že spáva v kotolni. Jeho vtedy dnu vpustili, brata nie. Po hospitalizácii bol umiestnený od XX.XX.XXXX v O. v sociálnom ústave, kde dňa XX.XX.XXXX zomrel. Zmluvu uzatváral on aj platil náklady. Uviedol, že žalobkyňa zobrala poručiteľovi platobnú kartu, robila z nej výbery.

15. Žalovaný v 2.rade uviedol, že jeho matka je sestra žalovaného, toho videl naposledy na pohrebe svojej matky, nevedel že poručiteľ mal syna, vedel, že žil sám, matka sa mu chodila starať o domácnosť,

asi raz za tri mesiace, lebo mala vlak zadarmo. Nevedel sa vyjadriť, či poručiteľ pil, či bol liečený na psychiatrii.

XX. R. G. v písomnom vyjadrení uviedla, že sa nemohla dostaviť ako svedok na súd a to zo zdravotných dôvodov a uviedla, že nebohý W. G. býval s rodinou, so žalobcami v susedstve, v rodinnom dome v O. na P., kam sa presťahovali z Bratislavy. Žili v spoločnej domácnosti a boli odkázaní na jeho príjem. Keď ešte poručiteľ žil, žalovaný vylomil dvere na jeho byte v Bratislave a dal tam nový zámok a byt prenajímal.

17. V čase rozhodovania súdu je dedičské konanie po poručiteľovi W. G., narodený dňa XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom N., S. XX, právoplatne ukončené dňa 14.10.2019 vydaním osvedčenia o dedičstve zo dňa 14.10.2019. Poručiteľ závet (listinu o vydedení) nezanechal, ako jediný dedič zo zákona v I. dedičskej skupine prichádzal do úvahy jeho syn, žalobca v 1.rade.

18. Podľa ustanovenia § 137 písm. d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

19. Ustanovenie § 137 písm. d) CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že to vyplýva z právneho predpisu, najmä z hmotného práva. Žalobný návrh domáhajúci sa určenia právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, nie je dôvodný.

20. Žalobcovia sa v tomto konaní domáhali, aby súd určil, že žili s poručiteľom v spoločnej domácnosti, nakoľko v čase podania žaloby ich na to odkázal súd v konaní o dedičstve. V tomto spore bolo preukázané, že konanie o dedičstve po poručiteľovi W. G. sp.zn. 30D/1021/2008 bolo prerušené uznesením č.k. 30D/1021/2008-302 zo dňa 19.09.2017 do právoplatného skončenia konaní vedených pod sp.zn. 38P/148/2012 a neskôr bolo dedičské konanie po poručiteľovi W. G. právoplatne skončené osvedčením o dedičstve zo dňa 14.10.2019.

21. V čase rozhodovania súdu neexistuje zákonné ustanovenie, ktoré by umožňovalo žalobcom domáhať sa určenia požadovanej skutočnosti, súd preto žalobu zamietol. Zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva potreba domáhať sa určenia, že žalobcovia žili v spoločnej domácnosti s poručiteľom, nakoľko dedičské konanie je právoplatne skončené rozhodnutím súdu.

22. Podľa ustanovenie § 475 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak nededí manžel ani žiadny z rodičov, dedia v tretej skupine rovnakým dielom poručiteľovi súrodenci a tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa.

23. V čase začatia tohto sporu mali žalobcovia dôvod na podanie žaloby, ale v čase rozhodovania súdu bolo predmetné dedičské konanie ukončené a ani ustanovenie § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka ich už neopravňuje na podanie žaloby na určenie požadovanej skutočnosti. Z týchto dôvodov súd žalobu zamietol.

24. O trovách konania súd rozhodoval podľa ustanovenia § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru je úspechu vo veci.

25. Žalovaní boli v konaní úspešní, preto súd zaviazal žalobcov ku náhrade trov konania v plnej výške.

26. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 262 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka - spisová značka tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie musí byť podpísané. Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.